

Memorandum anlässlich des Leipziger Lichtfestes 2012

An Herrn Staatsminister Zoltán Balog, der sich dafür eingesetzt hatte, dass freie Meinungsäußerung in Leipzig möglich wurde.

Sehr geehrter Herr Balog,

Ihr jetziger Besuch in Leipzig löste eine kontroverse Diskussion aus. Es gab und gibt zahlreiche Stimmen, die kritisieren, dass sich Ungarn von Rechtsstaatlichkeit und Demokratie entferne, und ein Auftritt eines Vertreters der ungarischen Regierung gerade beim Lichtfest, als Fest der Demokratisierung, nicht angemessen sei. Wir sind durchaus der Meinung, dass Ungarn durch seine Vorreiterrolle in dem osteuropäischen Reformprozess und aufgrund seines Beitrags zur friedlichen Revolution in der DDR jede Würdigung verdient, sind aber, was die Fortsetzung dieser Tradition anbelangt, sehr besorgt.

Da nach eigenen Angaben alle europäischen Staaten sowohl Demokratien sind, als auch die Umsetzung der Europäischen Menschenrechtskonvention garantieren, ist daher deren Demokratie- und Menschenrechtsverständnis als solches zu hinterfragen.

Wenn Demokratie lediglich als ein Verfahren für einen friedlichen Regierungswechsel durch Wahlen verstanden wird, so besteht eine solches Abstimmungsverfahren in Ungarn. Wird aber in Demokratie die probate Regierungsform gesehen, um für ausgewogene Verhältnisse zu sorgen und das Umschlagen in gewaltsame Verhältnisse zu vermeiden, so ist dies in Ungarn nicht erreicht. Die ungarische Regierung sucht trotz bequemer 2/3 Mehrheit eher die Nähe zur Pfeilkreuzler-Nachfolgeorganisation Jobbik, einer Partei, die eindeutig nicht auf dem Boden der Verfassung steht, als diese zu bekämpfen.

Stellt Demokratie das Bekenntnis dar zu unverletzlichen und unveräußerlichen Menschenrechten als Grundlage jeder menschlichen Gemeinschaft, des Friedens und der Gerechtigkeit in der Welt, so ist eine solche Bestrebung der Fidesz auch nicht zu erkennen. Zwar erfolgte unter der Ratspräsidentschaft Ungarns die Mitteilung an alle EU-Mitgliedsstaaten, nationale Strategien zur gleichberechtigten Teilhabe von Sinti und Roma zu entwickeln und umzusetzen, diesbezügliche Fortschritte haben sich aber in Ungarn nicht eingestellt. Hingegen steigt die Gefahr von Pogromen. Diese werden begünstigt durch die Signalisierung von Straffreiheit bei Ausübung niedrigster Instinkte oder gar Lynchjustiz. Zum Beispiel werden in Ungarn Bürgerwehren gegen Minderheiten nicht effektiv unterbunden und die Strafrechtsreform erweitert das Hausrecht zum Recht auf Töten bei Dunkelheit. Der

Staat erweckt den Eindruck, sein Gewaltmonopol nur zum Ausbau unbegrenzter Machtbefugnisse, nicht aber zum Schutz bedrohten Minderheiten zu beanspruchen. Ein Blick auf das sozialstaatliche Gebot jedem Staatsbürger ein Existenzminimum zu gewähren, verspricht ebenso wenig Gutes: willkürlich können Menschen, die keine justiziellen Kompetenzen haben, über den vollständigen Existenzentzug für Roma entscheiden.

All dies sind Beispiele, der sich gerade in Ungarn vollziehenden Abwendung von den allgemeinen Regeln des Völkerrechtes, von Rechtsstaat und Demokratie. Zudem widerspricht das sukzessiv durchgesetzte völkische Verständnis, das sich zum Beispiel in der Präambel der neuen Verfassung zeigt, dem Gedanken der Völkerverständigung.

Uns geht es nicht um die Kritik an konkreten Personen, sondern um eine Kritik an den politischen Veränderungen, die von der ungarischen Regierung in den letzten Jahren auf den Weg gebracht wurden und für die jeder Repräsentant des ungarischen Staates Verantwortung trägt.

Der Versuch sich für Demokratisierung und Menschenrechte einsetzen zu wollen, wird Ihnen mit Ihren jetzigen politischen Partnern nicht gelingen. Um dieses Ziel ernsthaft zu verfolgen, sollten Sie den Kampf sowohl gegen faschistische und andere reaktionäre Kräfte, als auch für die sozialen Interessen der unter dem Existenzminimum vegetierenden Millionen von Menschen aufnehmen und für ein einvernehmliches Wirken aller demokratischen Parteien, Gewerkschaften und zivilen Gruppen der ungarischen Gesellschaft für diese Ziele wirken.

Leipzig, 9.10.2012

BürgerInneninitiative „Leipziger Korrektiv“

Stephan Bosch, Richard Gauch, Juliane Nagel

c/o Vereinigung der ausländischen Bürger im Freistaat Sachsen e.V.

Haus der Demokratie

Bernhard – Göring – Straße 152

04277 Leipzig

/A Leipzig Korrektív elnevezésű, a baloldalhoz közel álló lipcsei civil kezdeményezés memoranduma a Lipcsei Fényünnep 2012 alkalmából./

Balog Zoltán államminiszter úrnak, aki azért lépett fel, hogy Lipcsében lehetővé váljon a szabad véleménynyilvánítás

Tisztelt Balog úr,

Az Ön mostani lipcsei látogatása ellentmondásos vitát váltott ki. Számos olyan hang volt és van, amely bírálja, hogy Magyarország „eltávolodik” a jogállamiságtól és a demokráciától, és hogy a magyar kormány egyik képviselőjének fellépése éppen a Fényünnepen, a demokratizálódás ünnepén nem illő. Mi azt valljuk, hogy Magyarország a kelet-európai reformfolyamatban betöltött élenjáró szerepével és az NDK-ban bekövetkezett békés forradalomhoz való hozzájárulása alapján minden méltatást megérdemel, de mélyen aggódunk, ami e folyamat folytatását illeti.

Saját közlésük szerint minden európai állam demokrácia, és garantálja az Európai Emberi jogi Konvencióban foglaltak megvalósítását, ezért ezek demokrácia- és emberijog-értelmezését alaposabban szemügyre kell venni.

Amennyiben a demokráciát kizárólag úgy értelmezik, mint a választások útján zajló békés kormányváltásra szolgáló eljárást, úgy ez a szavazási eljárás létezik Magyarországon. Ha azonban a demokráciát kipróbált kormányzási módszernek tekintik, amelynek célja, hogy kiegyensúlyozott viszonyokat biztosítson, és elkerülje az erőszakos viszonyokba történő árfordulást, úgy ezt Magyarországon nem érték el. A magyar kormány kényelmes, kétharmados többsége ellenére ahelyett, hogy harcolna a nyilaskeresztes párt, a Jobbik ellen, amely egyértelműen nem az alkotmány talaján áll, inkább e párt közelségét keresi.

Amennyiben a demokrácia elkötelezettséget jelent a minden emberi közösség alapját alkotó, sérthetetlen és át nem ruházható emberi jogok mellett, úgy ilyen törekvés sem ismerhető fel a Fidesznél. Magyarország soros elnöksége idején ugyan felhívtak minden tagállamot, hogy dolgozzon ki és valósítsa meg nemzeti stratégiát a romák egyenjogú részesedése céljából, ilyen irányú előrelépés azonban Magyarországon nem történt. Ezzel szemben fokozódik a pogromok veszélye.

Ezeket segíti az a jelzés, hogy a legalantasabb ösztönök kiélése, sőt a lincselés és az önbíráskodás is büntetlen marad. Magyarországon egyebek között nem tiltják hatékonyan a kisebbségek ellen fellépő polgárőrségeket, és a Btk reformja a lakás sérthetlenségének jogát kiterjeszti az emberölés jogára. Az állam azt a benyomást kelti, hogy erőszak-monopóliumára nem a kisebbségek védelme, hanem kizárólag a korlátlan hatalmi jogkörök kiépítése érdekében tart igényt.

Kevés jót ígér a szociális állam minden állampolgárnak létminimumot biztosító parancsolatára vetett pillantás is: semmiféle jogi kompetenciával nem rendelkező emberek önkényesen dönthetnek a romák egzisztenciájának teljes megvonásáról.

Mindezek csupán példák arra, hogy Magyarország hogyan fordul el a nemzetközi jog, a jogállamiság és a demokrácia alapvető szabályairól.

Ráadásul a fokozatosan keresztülvitt /völkisch/ (népnemzeti) értelmezés, amely egyebek között az új alkotmány preambulumban mutatkozik meg, ellentétes a népek kölcsönös megértésének eszméjével.

Célunk nem konkrét személyek bírálata, hanem azoknak a politikai változásoknak a kritikája, amelyeket az utóbbi években indítottak újukra, és amelyekért felelősséget visel a magyar állam minden reprezentánsa.

Önnek jelenlegi politikai partnereivel nem fog sikerülni, hogy a demokratizálásért és az emberi jogokért lépjen fel. Ahhoz, hogy ezt a célt valóban komolyan kövesse, Önnek fel kellene vennie a harcot mind a fasiszta és más reakciós erők ellen, mind pedig a létminimum alatt vegetáló emberek szociális érdekeiért, és a magyar társadalom minden demokratikus pártjának és civil csoportjának közös tevékenységéért kellene e célok érdekében ténykednie.

Jule Nagel, Stephan Bosch, Richard Gauch

Lipcse, 9/10/2012